

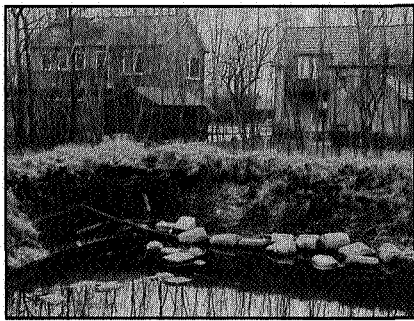
STORTPLAATS GIFSTOFFEN NIEUW RODEN

Wim van der Pol

In het laatste nummer van 1982 heeft u kennis kunnen nemen van het werk van de chemiewinkel der Groninger Universiteit. Het voor u liggend nummer biedt een overzicht van de problemen die we in het noorden hebben met ons (chemisch) afval. Dit verhaal nu belicht één van de raakvlakken van de chemiewinkel met — in dit geval — chemisch afval. Tot voor kort bestond in Nieuw Roden een verzinkerij en verchromerij, de firma Huizing. In het kader van de nieuwbouw naast het fabrieksterrein werd een onderzoek gedaan naar een mogelijke verontreiniging van de grond rondom dit bedrijf. Een skala van gifstoffen, vnl. zware metalen en cyanides, werd aangetoond. Het alternatief van sluiting van de fabriek bleek aantrekkelijker dan het bouwen van een omvangrijk zuiveringstelsel. Bedrijf dicht, en de verontreinigde grond kon mooi naar de geplande stortplaats voor chemisch afval bij de VAM in Wijster. Daar begon de bemoeienis van de chemiewinkel.

Deze werd namelijk in de arm genomen door de Stichting Dorpsbelangen Wijster, die alle hen voorgeschotelde verhalen over hoe goed het zat met de milieuveiligheid niet voor zoete koek slikt. Men maakt zich ernstig zorgen over de geplande 'tijdelijke' opslagplaats, en wil van de chemiewinkel weten in hoeverre de plannen van de VAM in overeenstemming zijn met de landelijke richtlijnen en normen op dit gebied.

Hoe zien deze plannen, in opdracht van de VAM door de Heidemij gemaakt, er uit? Er wordt gedacht aan een stortplaats in de vorm van een grote heuvel, van onderen en van boven afgedekt met een laag kunststoffolie, zodat er geen regenwater in de verontreinigde grond kan lekken, en zo dat er aan de ondertkant ook niks uit kan lekken. Het betreft hier een variatie op een algemeen ontwerp, dat al door verschillende instanties uitvoerig van commentaar is

Het verontreinigde fabrieksterrein van Huizing Nieuw-Roden direct achter aangrenzende woningen

vóorzien. Eén van de bedoelde rapportages, waaraan de chemiewinkel de ontwerpen van de Heidemij wil toetsen, is die van Raadgevend Adviesbureau DHV. Met name deze verslaggeving is duidelijk: een dergelijke opslag van chemisch afval zou op zijn hoogst voor een tijdelijke oplossing van het probleem kunnen zorgen in afwachting van geavanceerdere verwerkings-technieken. Verder zijn er ettelijke vraagtekens te zetten bij de technische uitvoering van het geheel. Zo is geen enkel beschikbaar kunststoffolie bestand tegen het complete skala van schadelijke stoffen, waar nog bij komt dat geen enkel folie in de benodigde afmetingen leverbaar is, zodat er ter plaatse gelast zal moeten worden waardoor later altijd het risico van lekken ontstaat. In het rapport volgt een lijst met aanbevelingen, zoals een intensieve controle op het (regen-) water dat uit de stortplaats lekt, of er overheen spoelt. Het rapport besluit met de opmerking dat ook wat betreft de lokatiekeuze zeer hoge eisen gesteld moeten worden (niet in natuurgebied, waterwingebied of woonomgeving). Deze zijn zó hoog dat het 'uiterst moeilijk zal zijn dergelijke opslagplaatsen te realiseren'.

Tot slot de opsteker dat — ongeacht de genomen voorzorgsmaatregelen — de kans op bodemverontreiniging vanwege lekkerj nooit uit te sluiten is. Wat betreft de grootte van deze kans heeft de heer J. Stellema namens het Ministerie van Volksgezondheid al eind 1982 laten weten dat technisch het best haalbare zal worden bereikt, en dat 'de praktijk het verder zal moeten leren'.

Provinciale Waterstaat van Drente gaat echter uit van het economisch haalbare. Men wil om kosten te besparen het kunststoffolie aan de onderzijde van de stortplaats dunner maken en ook de afsluitende kleilagen onder en boven op de stortplaats achterwege laten. Dit alles in tegenstelling tot de studie van DHV.

Momenteel is de chemiewinkel nog aan het werk, onder andere met uitzoeken van alternatieve technieken, om voorgoed van het afval af te komen. Uitgloeien bijvoorbeeld, komt meer en meer in de belangstelling als redelijk goedkoop en afdoend alternatief van storting. Hierbij wordt de grond verhit, en worden de vrijkomende giftige gassen verbrand.

De mensen van Dorpsbelangen Wijster hebben al wel in de peiling dat het bieden van zo'n alternatief hun beste kans is: Gemeente, Provincie en Rijk gaan hand in hand bij het verzekeren van de milieuveiligheid. In Nieuw Roden werd zelfs de opmerking gehoord dat 'we die opslag best hier wilden hebben, maar Wijster lag centraler in Drente, dus die krijgt hem'.

De omwonenden in Wijster hebben dus de pech dat ze zo mooi midden in Drente wonen. Ze proberen het dreigende risico een beetje af te wentelen, maar de Provinciale Waterstaat Drente heeft al laten weten voornemens te zijn het afgraven in Nieuw Roden in de zomer van 1984 te laten beginnen. Ze moeten toch ergens heen met die rotzooi.